

TEKERLEĞİN İCADI

Tekerleği tanımlayacak olursak, dairesel bir forma sahip olan, çoğunlukla yük taşımaya yarayan araçların hareket etmesini sağlayan mekanizmanın adıdır. Günümüzde hayatımızı kolaylaştıran, uzun mesafelere gitme, yük taşıma gibi daha birçok katkısı olan tekerleğin icadı uzun yıllar öncesine dayanır. Tekerlek fikri ilk olarak, yan yana yatırılmış ağaç gövdeleri üzerine konulan nesnelerin itilerek hareket ettirilmesinden ortaya çıkmıştır. Tekerleğin ilk gelişim yıllarında sadece yük taşımada kullanıldığı belirtilmektedir.

Yaklaşık 5000 yıl kadar önceye dayanan tekerleğin ilk izlerine Mezopotamya'da rastlanmıştır. Bazı arkeologlar yaptıkları araştırmalarda tekerleğin ilk örneklerine Sümer kalıntılarında ulaşmışlardır. Tekerlek zamanla çok büyük değişimler göstermiş ve günümüzdeki halini almıştır. Tekerleğin gelişiminin nedenleri arasında savaşlar ve uzun mesafeli taşımacılık yapma fikri yatmaktadır. Doğu medeniyetleri, batı medeniyetlerinden daha önce tekerleği bulmuş ve geliştirmişlerdir. Bunun nedeni batı medeniyetlerinde genellikle küçükbaş hayvancılık yapılmasıdır. Bu nedenle batı medeniyetleri, doğu medeniyetlerinden geride kalmıştır.

Eski zamanlarda ağaç kütüklerinin yuvarlanması sonucu keşfedilen tekerlek günümüzde gelişip şu anki modern formunu almıştır. Kullanım amacı olarak yük taşımak için geliştirilen tekerlek günümüzde çok farklı eşyaları taşımakta ve topluma yön vermektedir. Tekerleğin kullanıldığı araç ve gereçler sayesinde uluslararası birçok ürün karşılıklı taşınmakta, insanlar arası çeşitli yer değişimleri olmaktadır. Unutulmamalıdır ki toplumların gelişimi eski zamanlarda keşfedilen aletlerin geliştirilmesine bağlıdır.

 Aşağıdaki soruları cevaplayalım. Doğru seçeneği işaretleyelim.

1. Metne göre tekerlek nasıl tanımlanmıştır?

2. Tekerlek fikri ilk olarak nasıl ortaya çıkmıştır?

3. Tekerleğin ilk izlerine nerede rastlanmıştır?

4. Tekerleğin ilk kalıntılarında hangi uygarlığın izleri vardır?

5. Batı medeniyetleri neden tekerleğin bulunması ve geliştirilmesi konusunda geride kalmıştır?

6. Günümüzde tekerlek hangi amaçlarla kullanılmaktadır?

 Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlıı bulunmayanların dairelerini yeşile, yazım yanlıı bulunanların dairesini kırmızıya boyayalım. Daha sonra yazım yanlıı bulunan cümlelerin doğrusunu aşağıdaki noktalı yerlere yazalım.

Geçen Pazar Ali'lerle pikniğe gittik.

Dünya'nın, Güneş etrafında bir tam turu 365 gün 6 saat sürer.

Oğuzhan, Marmara üniversitesini kazanmış.

Merdivenleri beşer beşer çıkıyordu.

Türkçe ve Matematik derslerini çok severim.

Okullar, 2 Temmuz cuma günümü kapana-
cak.

Köpeğim, Dumanı parka götürelimmi?

Çantamdaki beslenmeyi kardeşim yemiş.

 Aşağıda verilen kelimelerde bulunan yazım hatalarını düzeltip kelimeleri baştan yazalım.

orjinal

maydonoz

hiç bir

antreman

labaratuvar

asvalt

bir az

süpriz

çenber

herkez

her şey

hoşgeldin

laylon

yanlız

eşki

filim

stajer

fiat

dersane

kiprik

şarz

sipor

penbe

kara yolu

elektirik

pılan

makina

 Aşağıda karışık olarak verilen atasözlerini boşluğa yazalım.

olur

damlaya

göl

damlaya

baka

kararır

üzüm

baka

üzüme

çıkırır

deliğinden

dil

tatlı

yılanı

güneş

girer

eve

doktor

girmeyen

 Aşağıdaki atasözlerinin ilgili oldukları alanları altlarına yazalım.

dayanışma

eğitim

tasarruf

doğruluk

 Bir elin nesi var, iki elin sesi var

 Yalancının mumu yatsıya kadar yanar.

 Doğru söyleyeni dokuz köyden kovarlar.

 Sakla samanı gelir zamanı.

 Kalem kılıçtan üstündür.

 Birlikten kuvvet doğar.

 Ayağını yorganına göre uzat.

 Ağaç yaşken eğilir.

Aşağıdaki cümlelerde geçen eylemlerin altını çizelim, eylemin zamanını örnekteki gibi altına yazalım.

Okula giderken minik bir kedi gördük.

Geçmiş

Bahçede top oynuyorlar Aliler.

Hafta sonu şehir dışına çıkacakmış.

Kütüphanede ders çalışmışlar.

Gelirken kaçırmışlar otobüsü kıl payı.

Seneye çok güçlü bir takım kuracağız.

Bahçede dedesiyle elma topluyormuş.

Ödevimi yapmadan okula gelmeyeceğim.

Bizimle geziye gelmek istemedi.

Köpeğimle bahçede çok eğlendik.

Aşağıda verilen eylemlerde belirtilen zaman ve kişiye göre örnekteki gibi cümleler kuralım.

Zaman

Kişi

Eylem

geçmiş

onlar

yap

Çok güzel bir kardan adam yapmışlar.

gelecek

ben

git

şimdiki

sen

çalış

geçmiş

biz

koş

gelecek

o

uç

şimdiki

siz

oyna

 Aşağıdaki cümlelerden kurallı olanların yıldızını yeşile, devrik olanların yıldızını kırmızıya boyayalım.

Çok güzel olacak çizdiğimiz resimler.

Ali, Emre kadar hızlı koşamaz.

Ödevlerimizi hafta sonu yaptık.

Gittim, işten sonra bahçeye.

Aynı şeyleri yapmaktan çok sıkıldım.

Atladı kucağıma beni görünce kedim.

Ayağım incindiği için koşamadım maçta.

Gidemez, bana söylemeden.

Kardeşim yırttı resimlerinin hepsini.

Sakla samanı, gelir zamanı.

 Aşağıda verilen kelimelerle anlamlı ve kurallı cümleler oluşturalım.

- bahçede • arkadaşlarıyla
- top • oynadılar

- kısa • sabah • yazdım
- dün • hikaye • bir

- tir • soğuktan • tir
- akşam • titriyordu

- dalgın • yürüyordu
- halde • yolda • dün

- ailece • yazın • köye
- Aliler • gidecekmiş

Kutularda yazan duygusal ifadelerin numarasını ilgili cümlelere yazalım.

sevinç 1

beğenme 2

sitem 3

pişmanlık 4

istek 5

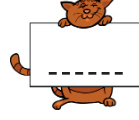
üzüntü 6

özlem 7

endişe 8

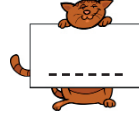
Onu, bu halde görünce yıkıldım.

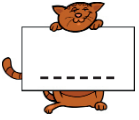
Resmin çok güzel olmuş.

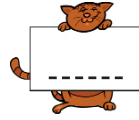
Köyümüz burnumuzda tütüyor.

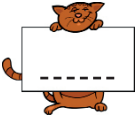
Ödevimizi yetiştiremezsek yandık.

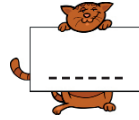
Ali'yi dinleseydim, bu hatayı yapmazdım.

Bunu bir daha yapmayacağını söylemiştin.

Gelirken dondurma almayı unutma.

Sınavdan yüksek alınca havalara uçu.

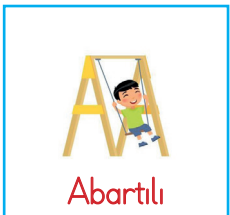
Aşağıda verilen görsellerle altında verilen ifadeye uygun işer (duygusal - abartılı) cümleler kuralım.

Abartılı

Duygusal

Abartılı

Duygusal

➡ Aşağıdaki düzlemsel şekillerin çevre uzunluklarına eş kare ve dikdörtgen çizelim.

Düzlemsel Şekil	Şeklin Çevre Uzunluğu	Kare	Dikdörtgen
	 birim		
	 birim		
	 birim		

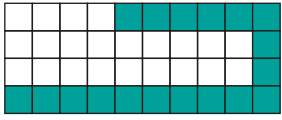
➡ Aşağıdaki düzlemsel şekil modellerin çevre uzunlukları birbirine eşittir. Buna göre şekillerde istenen kenar uzunluklarını bulalım.

Düzlemsel Şekiller	İstenen Kenar Uzunluğu
	MN kenarının uzunluğu
	PR kenarının uzunluğu
	BC kenarının uzunluğu

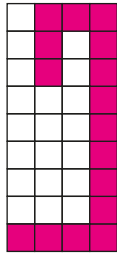
➡ Verilen şekillerin kapladığı alanları hesaplayalım.

Alan birimkare	Alan birimkare	Alan birimkare	Alan birimkare
Alan birimkare	Alan birimkare	Alan birimkare	Alan birimkare

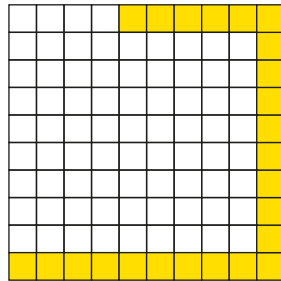
➡ Aşağıdaki verilen şekillerin alanlarını birimkare cinsinden yazalım.

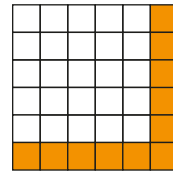
A:

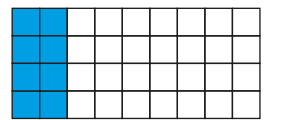
A:

A:

A:

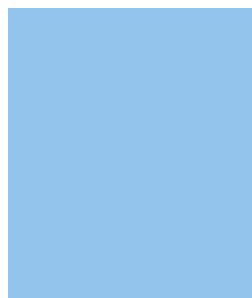

A:

10br

A:

8br

A:

5br

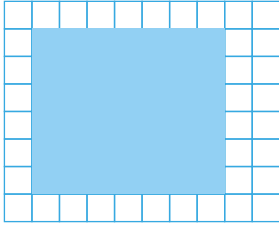
A:

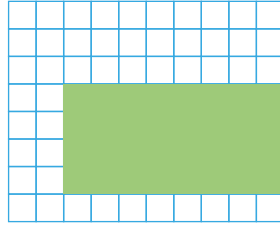
13br

A:

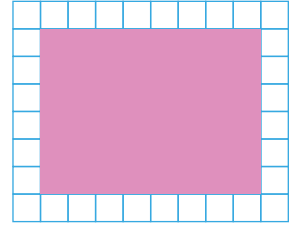
➡ Aşağıdaki cisimlerin alanlarını birimkare cinsinden yazalım.

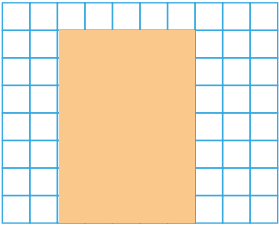
A: birim kare

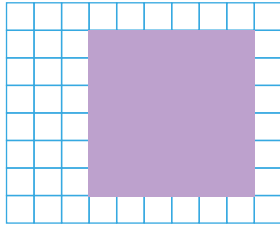
A: birim kare

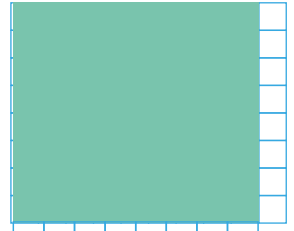
A: birim kare

A: birim kare

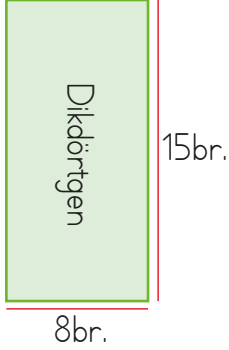

A: birim kare

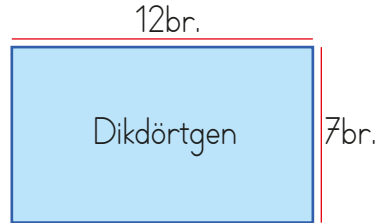

A: birim kare

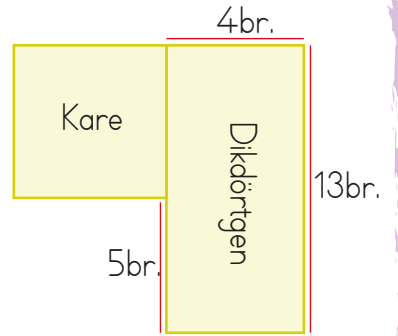
➡ Aşağıdaki şekillerin alanlarını bulup yazalım.

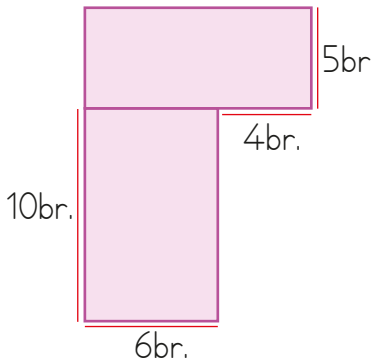
A:

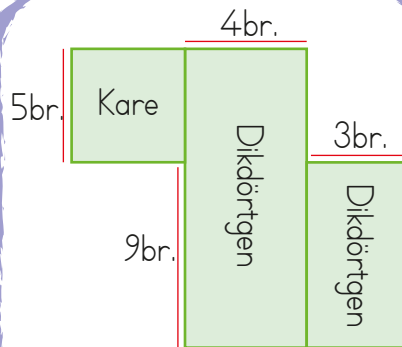
A:

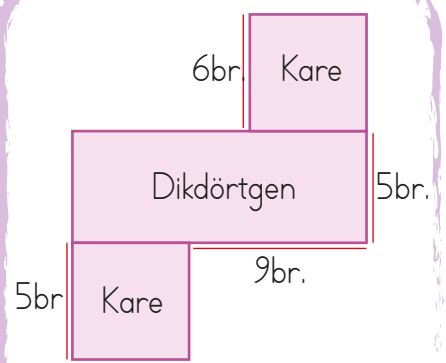
A:

A:

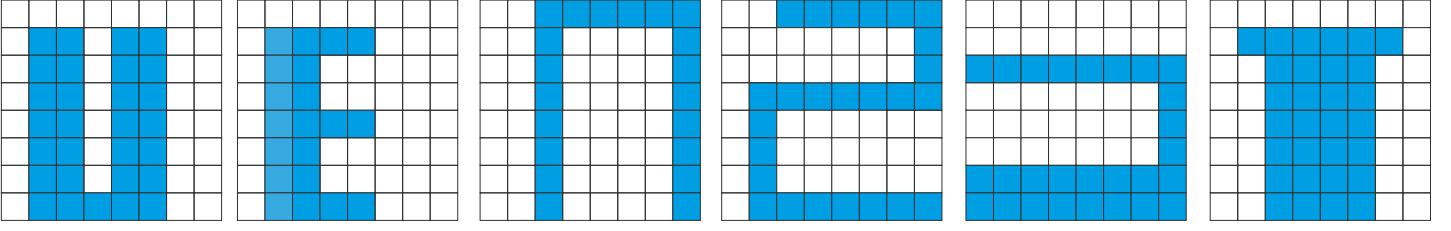

A:

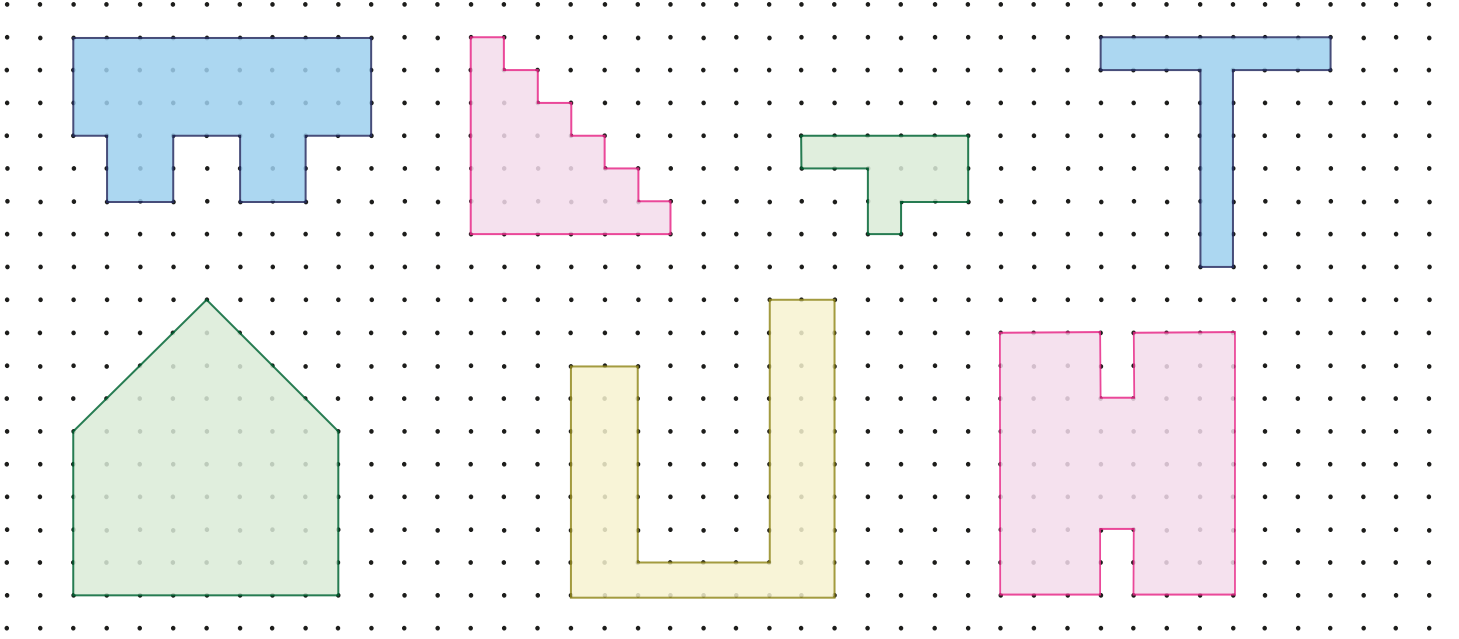

A:

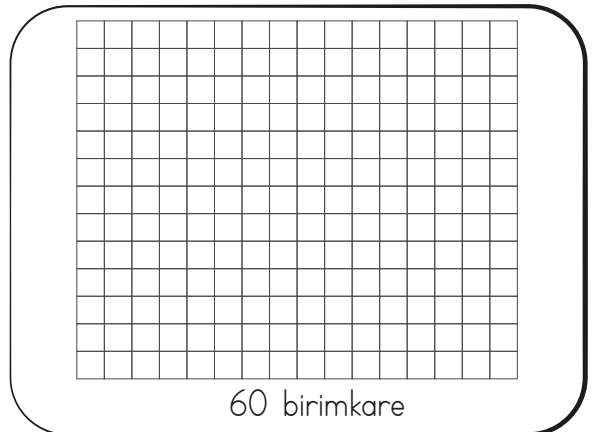
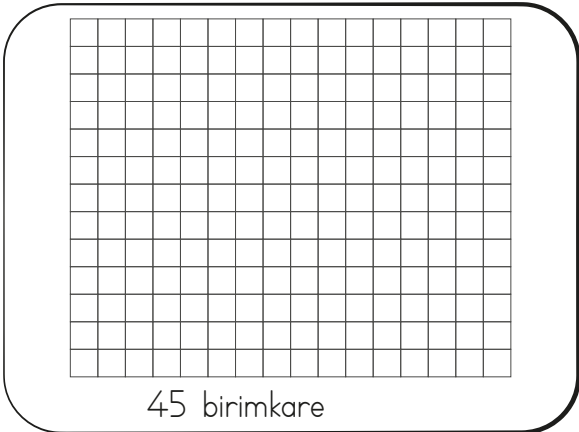
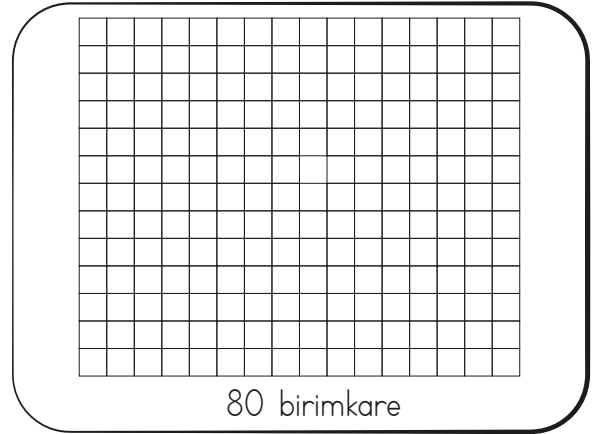
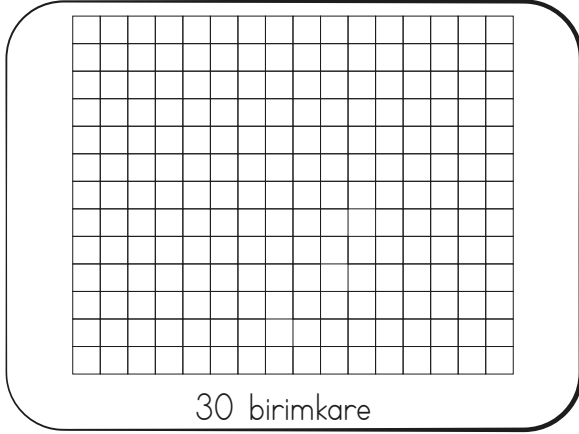
➡ Aşağıdaki şekillerden hangisinin kapladığı alan en azdır?

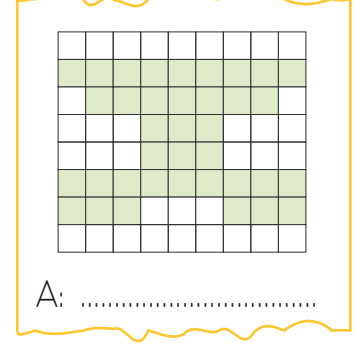
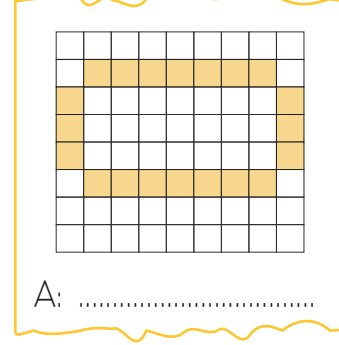
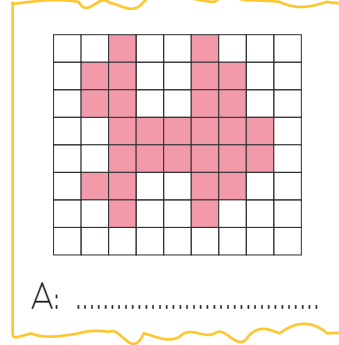
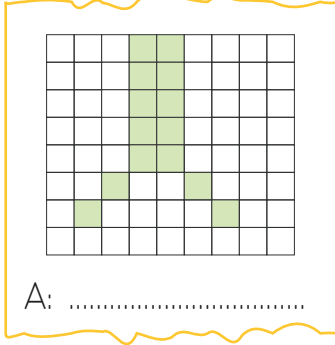
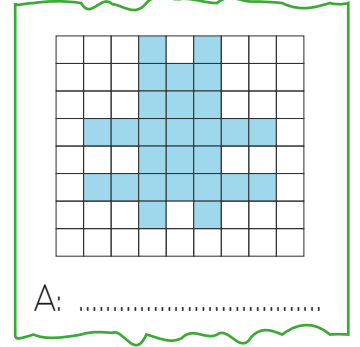
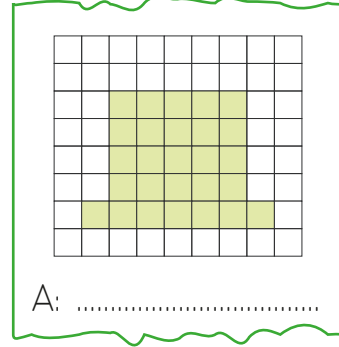
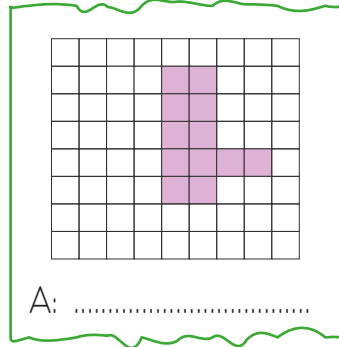
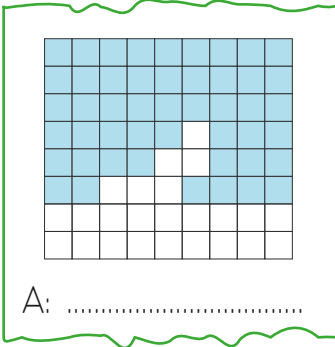
➡ Aşağıdaki şekillerden hangisinin kapladığı alanları birimkare cinsinden yazalım.

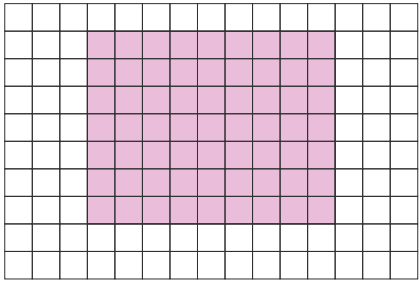
➡ Aşağıdaki eş kareleri altında elritilen birimkare kadar alanı olacak kadarını boyayalım.

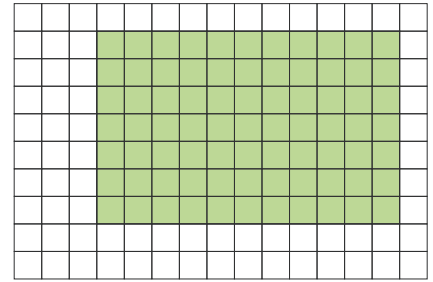
➡ Aşağıdaki boyalı şekillerin alanlarını birim kareleri kullanarak hesaplayalım.

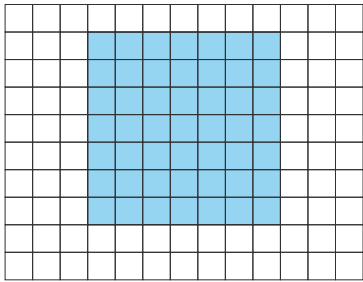
➡ Aşağıdaki kare ve dikdörtgenlerin alanlarını örnekteki gibi bulalım.

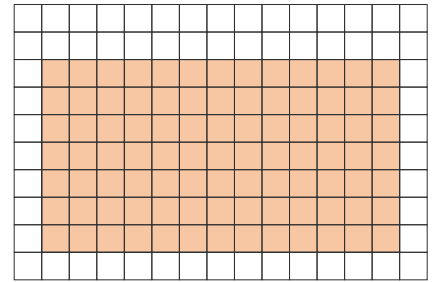
1. Birimkare sayısı= 63 birimkare
2. Satırlardaki birimkare sayısı=
9+9+9+9+9+9+9 = 63 birimkare
3. Çarpma işlemi ile=
9 birim x 7 birim= 63 birimkare

1.
2.
3.

1.
2.
3.

1.
2.
3.

 Aşağıda verilen cümleleri uygun kelimelerle tamamlayalım.

23 Nisan 1920

cumhurbaşkanı

19 Mayıs 1919

yasama

bayram

Samsun

Ankara

bağımsızlığımıza

» TBMM’de Ankara’da açıldı.

» Atatürk, çocuklara meclisin açıldığı günü olarak ilan etmiştir.

» Mustafa Kemal Atatürk Türkiye Cumhuriyeti’nin ilkdır.

» Mustafa Kemal Atatürk milli mücadeleyi ilinden başlatmıştır.

» tarihinde Mustafa Kemal Atatürk Samsun’a ayak basmıştır.

» yetkisi TBMM’ye aittir.

» TBMM’da açılmıştır.

» Kurtuluş Savaşı zaferle sonuçlanınca kavuşmuş olduk.

 Aşağıdaki ifadelerden doğru olana (D), yanlış olana (Y) yazalım.

☐ TBMM 23 Nisan 1920’de İstanbul’da açılmıştır.

☐ Milli mücadelenin zaferle sonuçlanmasıyla özgür bir devlet haline geldik.

☐ En az ilkokul mezunu ve 20 yaşını doldurmuş her Türk vatandaşı milletvekili seçilebilir.

☐ Milletvekilleri, cumhurbaşkanı tarafından atanır.

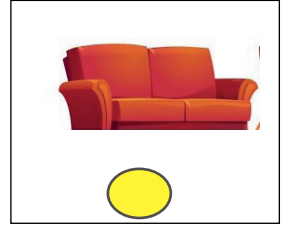
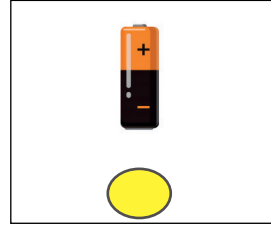
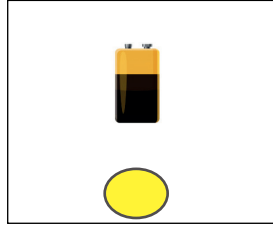
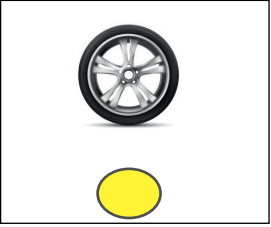
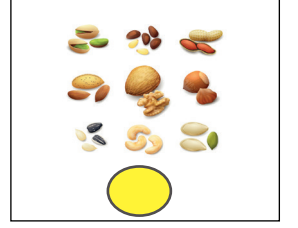
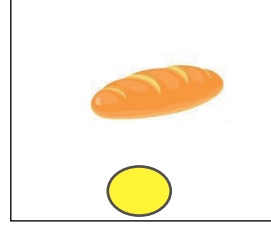
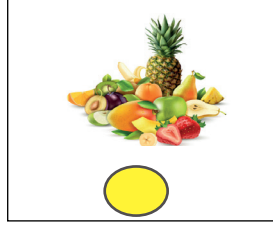
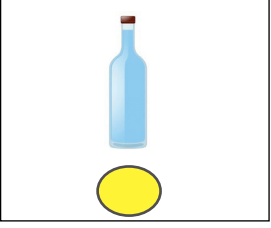
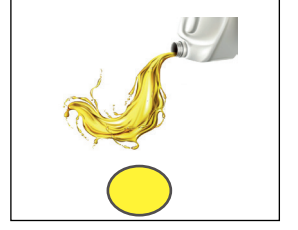
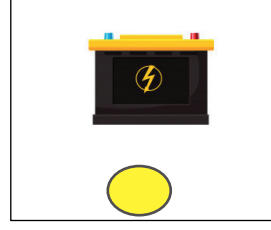
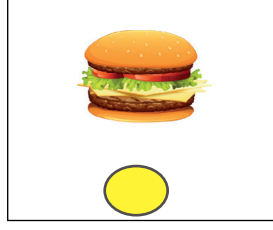
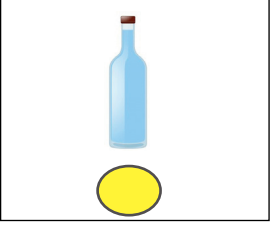
☐ Demokratik ülkelerde fikirler özgürce dile getirilemez.

☐ İstiklal Marşımız bağımsızlığımızın sembollerinden bir tanesidir.

☐ TBMM’nin açılması ile birlikte milli egemenlik tam olarak hayata geçirilmiştir.

☐ Cumhuriyet, TBMM açıldıktan sonra ilan edilmiştir.

 Aşağıda verilenlerden geri dönüşümü yapılabilecekleri işaretleyelim.

 Aşağıda ifadeler doğru ise dairesine (D), yanlış ise (Y) yazalım.

- ☐ Tüm atıklar geri dönüştürülebilecek niteliğe
- ☐ Geri dönüşüm enerji tasarrufu sağlar.
- ☐ Lastikler, kağıtlar, bitkisel yağlar, plastik atıklar, camlar, aküler, piller, bataryalar geri dönüştürülebilecek atıklardan bazılarıdır.
- ☐ Atıklar çeşitlerine göre farklı geri dönüşüm kutularına atılmaktadır.
- ☐ Geri dönüşümün ülke ekonomilerine katkısı büyüktür.
- ☐ Geri dönüşüm çok masraflı bir olaydır.
- ☐ Geri dönüşümle doğal kaynakların kullanımında belirgin bir düşüş gözlenir.

 Kıyafetlerin adlarını yazalım.

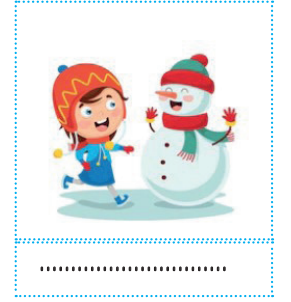
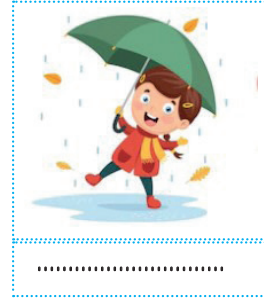
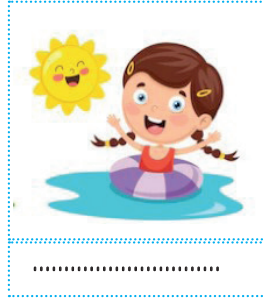
 Aşağıdaki boşluklara mevsim adlarını yazalım.

summer

fall

winter

spring

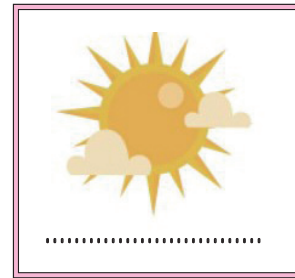
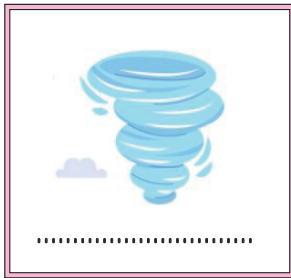
 Hava olaylarının adlarını yazalım.

cloudy

windy

snowy

sunny

cold

foggy

warm

rainy

